

**Eiropas Reģionu
komiteja**

Briselē, 2021. gada 10. martā

**EIROPAS REĢIONU KOMITEJAS BIROJA
202. SĒDE**

- 2021. GADA 16. MARTĀ -

10.C) PUNKTS

2020. GADA ZIŅOJUMS PAR SUBSIDIARITĀTI

Iesniedzis ģenerālsēkretārs

INFORMĀCIJAI

KOPSAVILKUMS

Biroja sēde: 202

Datums: 16/03/2021

10.c) punkts

2020. gada ziņojums par subsidiaritāti

Veids

- Dokuments informācijai/debatēm**
- Dokuments lēmuma pieņemšanai**
- Ieteikums pilnsapulcei**

Īss apraksts

Šajā vienpadsmitajā gada ziņojumā par subsidiaritāti ir izklāstīts ar subsidiaritāti un proporcionalitāti saistītais darbs, ko Eiropas Reģionu komiteja (RK) veica 2020. gadā. Ziņojumā izklāstīti galvenie 2020. gada subsidiaritātes darba programmas punkti un apkopoti pasākumi, kas veikti, lai programmu īstenotu 2020. gadā, kā arī sniegta informācija par pārvaldības struktūru un instrumentiem subsidiaritātes uzraudzībai. Tajā aprakstīta arī uzraudzības ietekme, izvērtējot atbilstošos RK atzinumus attiecībā uz subsidiaritāti.

Birojs tiek aicināts pieņemt zināšanai:

- 2020. gada ziņojumu par subsidiaritāti.

Piezīmes

—

1. Ievads

Šajā vienpadsmitajā gada ziņojumā par subsidiaritāti ir izklāstītas ar subsidiaritāti un proporcionalitāti saistītās darbības, ko Eiropas Reģionu komiteja (RK) veica 2020. gadā. Attiecīgajā gadā RK ar dažādiem instrumentiem uzraudzīja subsidiaritātes principa piemērošanu saskaņā ar **Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 3. punktu**, kas ietver tiešu norādi uz vietējo un reģionālo dimensiju un tādējādi uzsvēr vajadzību Eiropas Savienībā (ES) ievērot vietējo un reģionālo pašvaldību kompetenci. Lai gan 2020. gadā saskārāmies ar Covid-19 pandēmijas radītajiem, vēl nepieredzētajiem izaicinājumiem, RK turpināja darboties kā vietējo un reģionālo pašvaldību interešu aizstāvis ES, nodrošinot to kompetences ievērošanu saskaņā ar subsidiaritātes principu.

Reaģējot uz Covid-19 pandēmijas radīto jauno realitāti, RK pieņēma deklarāciju¹, kurā aicināja sniegt lielāku atbalstu miljoniem Eiropas vietējās un reģionālajās pašvaldībās ievēlēto politiķu un saskaņā ar subsidiaritātes principu kopīgi pārskatīt to kompetenci veselības jomā. RK uzsvēra, ka pat koronavīrusa pandēmijas laikā ar ārkārtējo situāciju saistītajiem pasākumiem ir jābūt samērīgiem, ierobežotiem laikā, demokrātiski kontrolētiem un atbilstošiem subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības principiem.

Neraugoties uz pandēmijas izraisītajām darbības problēmām, RK cītīgi turpināja darbu un rezolūcijā **“Tuvināt Eiropu iedzīvotājiem, iesaistot ciematus, pilsētas un reģionus”²** noteica savas **prioritātes 2020.–2025. gadam**, paužot apņemšanos “turpināt strādāt, lai uzlabotu ES tiesību aktu kvalitāti, labāk prognozētu to teritoriālo ietekmi un veicinātu **aktīvas subsidiaritātes** principa ievērošanu”. Tā arī uzsvēra, ka: “Pandēmija parāda, cik svarīgi ir pareizi piemērot aktīvas subsidiaritātes principu, un atklāj vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko lomu, no vienas puses, un nepieciešamību nodrošināt koordināciju un atbalstu Eiropas līmenī, no otras puses”.

RK 2020. gada 12. oktobrī publicēja sava **Gadskārtējā ES reģionālā un vietējā barometra**³, pirmo izdevumu, kurā galvenā uzmanība ir veltīta Covid-19 pandēmijas ietekmei. No ziņojuma izriet, ka veselības krīzes risināšanā ES reģionālās un vietējās pašvaldības ir bijušas pirmajās rindās un ka tām ir būtiska nozīme arī sekmīgā ekonomikas atveseļošanā. Ziņojuma galvenajos secinājumos RK aicina nodrošināt plašāku vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanos ES un valstu ekonomikas atveseļošanas plānu pārvaldībā. Piemēram, ziņojumā ieteikts, ka **Eiropas pusgadā** — kā Atveseļošanas un noturības mehānisma pārvaldības instrumentam — būtu jāiekļauj Rīcības kodekss vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanai, ievērojot **aktīvas subsidiaritātes** principu. Ziņojumā ir arī aicināts cieši iesaistīt pilsētas un reģionus valstu plānu sagatavošanā, lai nodrošinātu to saderību ar attiecīgajām reģionālā un vietējā līmeņa ekonomikas atveseļošanas stratēģijām. Visbeidzot kā aktīvas subsidiaritātes principa praktiskās ievērošanas piemērs tajā ir minēts, ka RK un Eiropas Komisijai būtu jāorganizē ikgadējs Atveseļošanas un noturības forums, lai nodrošinātu, ka ekonomikas atveseļošanas plāns darbojas pilsētu un reģionu labā.

¹ [Eiropas Reģionu komitejas deklarācija “Vietējo un reģionālo pašvaldību dalība Eiropas līmeņa īstenotajos pasākumos Covid-19 krīzes pārvarēšanai”.](#)

² [Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Reģionu komitejas prioritātes 2020.–2025. gadam — Tuvināt Eiropu iedzīvotājiem, iesaistot ciematus, pilsētas un reģionus”.](#)

³ [Gadskārtējais ES reģionālais un vietējais barometrs \(europa.eu\).](#)

Savā **rezolūcijā**, kas pieņemta attiecībā uz **Eiropas Komisijas 2021. gada darba programmu**⁴, RK mudināja Eiropas Komisiju turpināt veiksmīgo sadarbību ar RK “aktīvas subsidiaritātes” koncepcijas popularizēšanā, tostarp izmantojot RK iniciatīvu **Reģionālo centru tīkls ES politikas īstenošanas pārskatīšanai (RegHub)**⁵ un atbalstot RK centienus izveidot *RegHub 2.0*, lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, kuras pamatā ir lietotāju gūtā pieredze ES politikas īstenošanā vietējā un reģionālajā līmenī. RK 2020. gada oktobrī apstiprināja šī projekta turpināšanu *RegHub 2.0* formātā un uzņēma jaunus tīkla dalībniekus, palielinot to skaitu līdz 46⁶. **Platforma “Gatavi nākotnei”** (augsta līmeņa ekspertu grupa, kas palīdz Komisijai īstenot centienus vienkāršot ES tiesību aktus un samazināt saistītās nevajadzīgās izmaksas) tiešā veidā iekļauj *RegHub* savā struktūrā kā ekspertu tīklu līdztekus citām grupām, piemēram, valdību pārstāvju grupai, kurā RK pārstāv trīs tās komisiju priekšsēdētāji. Tas nozīmē, ka RK loma tiek būtiski paplašināta papildus Līgumos noteiktajiem *ex-post* noteikumiem, un sekmē aktīvas subsidiaritātes principa ievērošanu visā likumdošanas ciklā⁷.

Lai nodrošinātu, ka tiek pieņemti iespējami piemērotākie **tiesību akti**, RK jau agrīnā posmā cenšas sniegt konstruktīvu ieguldījumu Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā. RK subsidiaritātes uzraudzības darbību mērķis 2020. gadā bija pēc iespējas agrāk atklāt visas problēmas, kas saistītas ar subsidiaritāti un proporcionalitāti leģislatīvās un neleģislatīvās procedūrās. Norādījumi par to, kuru priekšlikumu atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem vajadzētu izvērtēt īpaši rūpīgi, tika sniegti **Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam**, kas ir RK īstenotās subsidiaritātes uzraudzības praktiskais instruments. Šajā kontekstā RK **izvērtēja to tiesību aktu priekšlikumu atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem**, par kuriem tā ir pieņēmusi atzinumus⁸.

Šajā vienpadsmitajā **gada ziņojumā par subsidiaritāti** ir izklāstīti galvenie 2020. gada subsidiaritātes darba programmas punkti un sniegtas ziņas par pārvaldības struktūru un instrumentiem subsidiaritātes uzraudzībai. Tajā aprakstīta arī uzraudzības ietekme, izvērtējot atbilstošos RK atzinumus attiecībā uz subsidiaritāti.

Noslēguma sadaļas ir veltītas gada svarīgākajām darbībām un pasākumiem subsidiaritātes jomā, kā arī secinājumiem un nākamā gada perspektīvām.

---

4 [Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija par Eiropas Reģionu komitejas priekšlikumiem attiecībā uz Eiropas Komisijas 2021. gada darba programmu, COR 2020/02622.](#)

5 Reģionālo centru tīkla ES politikas īstenošanas pārskatīšanai (*RegHub*) izveide tika ierosināta Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas galīgajā ziņojumā un ieteikumos.

6 [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\).](#)

7 Sk. [RegHub evaluation report.pdf \(europa.eu\).](#)

8 [RK Reglamenta](#) 55. panta 2. punkts, [OVL 65, 5.3.2014., 41. lpp.](#)

2. Subsidiaritātes darba programma 2020. gadam

2.1 Pieņemšana

Subsidiaritātes darba programma 2020. gadam ir izstrādāta saskaņā ar Subsidiaritātes uzraudzības stratēģiju⁹, izmantojot procedūru, kas ietver vairākus posmus. Pirmais posms ietvēra leģislatīvu iniciatīvu priekšatlasi no Eiropas Komisijas darba programmas 2020. gadam, un to veica Subsidiaritātes ekspertu grupa¹⁰ un RK komisiju priekšsēdētāji, pamatojoties uz šādiem kritērijiem un tajā laikā pieejamo informāciju:

- a) iniciatīvām jābūt tieši saistītām ar vietējo un reģionālo pašvaldību politiskajām interesēm;
- b) iniciatīvām jābūt saistītām ar vietējo un reģionālo pašvaldību kompetences jomām;
- c) iniciatīvām jāaptver iespējamā subsidiaritātes dimensija;
- d) priekšroka dodama tiesību aktu priekšlikumiem. Šajā atlasē jāņem vērā arī RK prioritātes un iniciatīvas, kas iekļautas tematisko komisiju darba programmās.

Otrais posms ietvēra Subsidiaritātes vadības grupas apstiprinājumu, kas tika sniegts grupas 13. sanāsmē 2020. gada 8. aprīlī, kā arī iepazīstināšanu ar Subsidiaritātes darba programmas projektu CIVEX komisijas 2020. gada 25. jūnija sanāsmē. RK Birojs programmu pieņēma 2020. gada 11. septembrī.

Subsidiaritātes darba programma balstās uz prioritāšu sarakstu, kas tika sagatavots pēc Eiropas Komisijas 2020. gada darba programmā iekļauto leģislatīvo (un neleģislatīvo) iniciatīvu priekšatlases. Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam **tika iekļautas šādas piecas prioritārās iniciatīvas, kā arī trīs attiecīgie papildu dokumenti.**

Prioritārās iniciatīvas:¹¹

- 1) digitālie pakalpojumi;
- 2) Eiropas zaļais kurss;
- 3) vides aizsardzība;
- 4) sociāla Eiropa;
- 5) jauns Migrācijas un patvēruma pakts.

Citas svarīgas iniciatīvas¹²:

- 1) Komisijas ieguldījums COP26 konferencei Glāzgovā. 2030. gada klimata mērķrādītāja plāns;
- 2) ilgtspējīga ražošana un patēriņš. Patērētāju ietekmes palielināšana zaļās pārkārtošanās nodrošināšanai;
- 3) Eiropas Datu stratēģija.

⁹ R/CdR 606/2012, 7.a) punkts, pieņemts 2012. gada 2. maijā.

¹⁰ Subsidiaritātes ekspertu grupas sanāksme notika 2020. gada 8. aprīlī.

¹¹ Atlasīto iniciatīvu aprakstu avots ir Eiropas Komisijas 2020. gada darba programma.

¹² Citu svarīgo iniciatīvu aprakstu avots ir Eiropas Komisijas 2020. gada darba programma.

2.2 Īstenošana

Saskaņā ar Subsidiaritātes darba programmu RK administrācija ir izveidojusi agrīnu iekšēju atbilstības brīdinājumu sistēmu, lai nodrošinātu to izraudzīto ES iniciatīvu pienācīgu uzraudzību, par kurām varētu rasties bažas saistībā ar subsidiaritāti. Subsidiaritātes darba programma paredz pēc iespējas agrākā īstenošanas posmā iesaistīt visas atbilstošās politiski un administratīvi ieinteresētās personas ar mērķi noteikt un plānot subsidiaritātes uzraudzības pasākumus. Tālāk tekstā ir minētas prioritārās iniciatīvas, kas iekļautas RK Biroja pieņemtajā Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam.

Attiecībā uz prioritārajām iniciatīvām jānorāda, ka tālāk tekstā sniegtā informācija sniedz pārskatu par Subsidiaritātes darba programmas 2020. gadam īstenošanas gaitu. Turklāt, veicot to atzinumu sākotnēju analīzi, kurus paredzēts iesniegt pieņemšanai RK plenārsesijā, RK CIVEX sekretariāts nodrošina, ka tiek piemērots RK Reglamenta 55. panta 2. punkts, kurā ir noteikts, ka “Komitejas atzinumos par priekšlikumiem leģislatīviem aktiem jomās, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē, tiek izteikts viedoklis par attiecīgā priekšlikuma atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem”.

2.2.1 Digitālie pakalpojumi

Šī iniciatīva attiecas uz Digitālo pakalpojumu tiesību aktu (leģislatīva, t. sk. ietekmes novērtējums, LESD 114. pants, 2020. g. 4. cet.). Ar šo tiesību akta priekšlikumu ir paredzēts atjaunināt ES tiesisko regulējumu attiecībā uz tiešsaistes pakalpojumiem, tostarp sadarbīgās ekonomikas platformām. Pēc šo platformu straujās attīstības pēdējos gados tām ir bijusi ļoti ievērojama ietekme vietējā un reģionālā līmenī (jo īpaši izmitināšanas un transporta pakalpojumu nozarēs). Šo platformu darbības jomā valda juridiska nenoteiktība, un vairākas pilsētas ir uzsākušas tiesvedību vai iesniegušas apelācijas sūdzības, lai panāktu izmaiņas tiesiskajā regulējumā.

Savā jaunākajā 2019. gada decembra [atzinumā](#) par šo tematu RK aicināja jaunajā Eiropas tiesiskajā regulējumā “atzīt šo teritoriālo dimensiju un stiprināt publisko iestāžu spēju rīkoties, lai tās regulētu sadarbīgo ekonomiku saskaņā ar savu valsts, reģionālā vai vietējā līmeņa situāciju, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu”.

Eiropas Komisija 2020. gada 15. decembrī nāca klajā ar [Digitālo pakalpojumu tiesību aktu](#) (Priekšlikums regulai par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu). Tādēļ to bija par vēlu novērtēt Subsidiaritātes darba programmas īstenošanas ietvaros 2020. gadā, un tā novērtēšanu nācās pārcelt uz 2021. gadu. Šajā saistībā ECON komisija iecēla Jonijas salu apgabala gubernatori Rodi Kratsa (EL/PPE) par ziņotāju atzinumam par Digitālo pakalpojumu tiesību aktu¹³ un Digitālo tirgu tiesību aktu¹⁴. Šī atzinuma apspriešana un pieņemšana ir paredzēta 2021. gada 19. un 20. aprīlī (ECON komisijā) un no 2021. gada 30. jūnija līdz 1. jūlijam (RK plenārsesijā).

---

¹³ Priekšlikums. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (digitālo pakalpojumu tiesību akts), ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK, COM(2020) 825 final.

¹⁴ Priekšlikums. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu tiesību akts), COM(2020) 842 final.

2.2.2 Eiropas zaļais kurss

Kā norādīts tālāk tekstā, saistībā ar šo prioritāti Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam ir minēti trīs instrumenti. Jānorāda, ka 2. punktā minētais atzinums par tiesību aktu tika pieņemts paātrinātajā procedūrā, savukārt Subsidiaritātes darba programma 2020. gadam tika pieņemta vēlāk.

2.2.2.1 [Paziņojums par Eiropas zaļo kursu](#)

Ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšsēdētājas Ursula von der Leyen paziņojumu par Eiropas zaļo kursu politikas pamatnostādņēs “Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem. Mana programma Eiropai”, RK pieņēma rezolūciju “[Zaļais kurss sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām](#)” (4.12.2019.), kurā aicināja panākt *ar daudzlīmeņu pārvaldību un aktīvu subsidiaritāti gūstamus taustāmus rezultātus vietējā līmenī.*

2.2.2.2 [Eiropas Klimata akts, kurā noteikts 2050. gada klimatneitralitātes mērķis](#) (COM(2020) 80 final). RK 2020. gada 2. jūlijā par šo tiesību akta priekšlikumu pieņēma [atzinumu](#), kuru sagatavoja ziņotājs Juan Manuel Moreno Bonilla (ES/PPE) un kurā ir uzsvērts, ka “visos ES pasākumos tiek ievērots princips “nekaitēt” un saskaņā ar aktīvas subsidiaritātes principu Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā tiek pilnībā respektēti visi pārvaldības līmeņi kā partneri, nevis kā ieinteresētās personas”. Atzinumā tika likts pamats RK pieejai zaļajam kursam, izklāstot institucionālo nostāju attiecībā uz 2030. un 2050. gada klimata mērķiem. Atzinums tika arī nosūtīts EP ziņotājam Jytte Guteland un ar viņu apspriests, un daži punkti no tā tika iekļauti EP grozītajā priekšlikumā par Klimata aktu, kurš tika pieņemts EP plenārsēdē 2020. gada septembrī. Atzinums tika nosūtīts arī EP REGI komitejai, un jāatzīst, ka REGI komiteja savos grozījumos aizvien vairāk uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi.

Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partneru dokumenti attiecībā uz tiesību akta COM(2020) 80 final subsidiaritātes un proporcionalitātes aspektiem tika saņemti no [Austrijas Federālās padomes \(Bundesrāta\)](#) un no [Lejasaustrijas federālās zemes valdības](#).

2.2.2.3 [Eiropas Klimata pakts](#). 2020. gada 14. oktobrī tika pieņemts perspektīvas atzinums, kuru sagatavoja ziņotājs Rafał Kazimierz Trzaskowski (PL/PPE) un kurā ir uzsvērts, ka Klimata pakts ir lieliska iespēja īstenot aktīvas subsidiaritātes principu, jo minētā pakta mērķi lielā mērā sakrīt ar galveno aktīvas subsidiaritātes mērķi, proti, izstrādāt iekļaujošu un konstruktīvu darbības veidu, kurā pilnībā tiek izmantots daudzo Savienības demokrātijas un pārvaldības sistēmas līmeņu potenciāls.

Lai gan tas nav minēts starp Subsidiaritātes darba programmas 2020. gadam instrumentiem, šajā saistībā ir jāiekļauj arī atzinums [Klimata pārmaiņu ietekme reģionos: Eiropas zaļā kursa novērtējums](#), kuru sagatavoja Andries Gryffroy (BE/EA), pieprasīja Padomes prezidentvalsts Vācija un kurš tika pieņemts 2020. gada 10. decembrī. Šajā atzinumā ir sniegts vispārējs zaļā kursa novērtējums no reģionālā/vietējā līmeņa perspektīvas un ir uzsvērts, cik svarīgi ir ievērot subsidiaritātes, proporcionalitātes un daudzlīmeņu pārvaldības principus, lai zaļo kursu veiksmīgi izdotos īstenot visā pilnībā. Atzinumā ir uzsvērtā vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme zaļā kursa īstenošanā, vienlaikus uzsverot, ka šo mērķi var sasniegt tikai nodrošinot atvērtus un konsultatīvus procesus visos pārvaldības līmeņos un ļaujot vietējam un reģionālajam līmenim virzīties uz zaļu atvēršanu, izmantojot piemērotus instrumentus,

piemēram, daudzlīmeņu platformas un dialogus, kas nodrošina vietējo un reģionālo pašvaldību strukturētu līdzdalību nacionālo plānu, tostarp atveseļošanas un noturības plānu, izstrādē un īstenošanā.

Šajā atzinumā ir secināts, ka “lai nodrošinātu sekmīgu zaļā kursa īstenošanu, pasākumi ir jānosaka atbilstīgi augšupējai pieejai un to sadalījumam ir jābūt taisnīgam visā ES teritorijā saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionālītātes principu, vienlaikus nodrošinot vajadzīgo elastību nolūkā panākt izmaksu efektivitāti”. Turklāt pēc lieliskās sadarbības ar EP ENVI komitejas ziņotāju Susana Solís pie atzinuma “Kohēzijas politika un reģionālās vides stratēģijas cīņā pret klimata pārmaiņām”, kurš ir ņemts vērā REGI komitejas rezolūcijas priekšlikumā (balsojums paredzēts 17. decembrī), daži minētā atzinuma punkti, kuros uzsvērtā vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī daudzlīmeņu pārvaldības un uzraudzības sistēmas nozīme, ir iekļauti minētajā rezolūcijas priekšlikumā.

2.3 Vides aizsardzība

Eiropas Komisija 2020. gada 14. oktobrī pieņēma Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020) 652 final), kas ir [8. vides rīcības programma](#).

ENVE komisija par ziņotāju iecēla Dimitrios Karnavos (EL/PPE). Atzinuma sagatavošanā tika izmantota informācija, kas iegūta **apspriešanās** ar Subsidiaritātes ekspertu grupu¹⁵ laikā. Šī priekšlikuma subsidiaritātes un proporcionālītātes novērtējumā tika secināts, ka priekšlikuma lēmumam par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam atbilstību trim pamatprincipiem — ierobežotas kompetences piešķiršana, subsidiaritāte un proporcionālītāte — nevar pienācīgi novērtēt (...). Ierosinātais lēmums ir uzskatāms par politisko ideju, redzējuma un projektu sarakstu un kopsavilkumu visās politikas jomās, kas jebkādā veidā ir saistītas ar vidi. Novērtējumā ir arī konstatēts, ka: subsidiaritātes principa ievērošanu (...) nevar pienācīgi pārbaudīt, jo noteiktie “prioritārie mērķi ir nenoteikti un dažos gadījumos ievērojami plašāki sava satura ziņā nekā iepriekšējās programmas ES rīcībai vides un klimata politikas jomā un atsaucies uz nākotnes *acquis* vides jomā. Ja informācijas sistēma, kas balstīta uz simtiem dažādu rādītāju, kas ļauj novērtēt situāciju vides un klimata jomā, tiek piemērota tikai esošajiem tiesību aktiem, tad vismaz neradīsies nesamērīgas izmaksas. Vismaz izmaksu ziņā šis “lēmums” būtu jāatzīst par atbilstošu proporcionālītātes principam¹⁶.

Atzinumu plānots pieņemt RK 2021. gada 5. februāra plenārsesijā¹⁷.

---

15 Austrijas Karintijas federālās zemes reģionālās valdības Iekšējās ES lietu nodaļas vadītāja Dr. Johannes Maier sagatavotais novērtējums.

16 Turpat.

17 Šī ziņojuma sagatavošanas laikā.

2.4 Sociāla Eiropa

Attiecībā uz Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par [adekvātu minimālo algu Eiropas Savienībā](#) (COM(2020) 682 final) jānorāda, ka RK SEDEC komisija iecēla Peter Kaiser (AT/PSE) par ziņotāju, kas atbildīgs par atzinuma sagatavošanu.

Ņemot vērā plānoto pieņemšanas grafiku, CIVEX sekretariāts **apspriedās** ar **Subsidiaritātes ekspertu grupu** par subsidiaritātes un proporcionalitātes novērtējuma veikšanu. Novērtējumā¹⁸ tika secināts, kašim priekšlikumam nav ES Līgumos noteikta juridiskā pamata, un tas ir ļoti rets gadījums. Pat, ja tādu izdodas atrast (iespējams, LESD 153. panta 1. punkta c) apakšpunkts), tomēr ir lielas bažas par subsidiaritātes principa ievērošanu (ar dažiem izņēmumiem dalībvalstīs darbojas sistēmas, kas garantē minimālās algas aizsardzību). Līdzīgi arī 5. pantā un nākamajos pantos ierosinātā tiesību aktu koncepcija daudzējādā ziņā būtu proporcionalitātes principa pārkāpums. Konkrētu kritēriju noteikšana un izņēmumu izslēgšana ES tiesību aktu noteikumos ierobežo jebkādu valstu likumdevēju un sociālo partneru autonomiju minimālo algu noteikšanā.

Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partneru dokumenti attiecībā uz tiesību akta COM(2020) 80 final subsidiaritātes un proporcionalitātes aspektiem tika saņemti no [Augšaustrijas federālās zemes parlamenta](#).

Ziņotājs atzinuma sagatavošanas procesā ņēma vērā gan eksperta novērtējumu, gan Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partnera nostāju.

2.5 Jauns Migrācijas un patvēruma pakts

Eiropas Komisija 2020. gada 23. septembrī publicēja ilgi gaidīto [jauno Migrācijas un patvēruma paktu](#). Saskaņā ar Komisijas [paziņojumu](#), jaunais Migrācijas un patvēruma pakts ietver šādus **jaunus leģislatīvus dokumentus**:

- [Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula](#);
- [Skrīninga regula](#);
- [Krīzes un nepārvaramas varas situāciju regula](#);
- grozīts priekšlikums, ar ko tiek pārskatīta [Patvēruma procedūru regula](#);
- grozīts priekšlikums, ar ko tiek pārskatīta [Eurodac regula](#).

Pakts ietver arī šādus **jaunus neleģislatīvus dokumentus**:

- [Ieteikums par Migrācijas sagatavošanas un krīzes plānu](#);
- [Ieteikums par pārmitināšanu un papildinošām metodēm](#);
- [Ieteikums par meklēšanas un glābšanas operācijām, ko veic privāti kuģi](#);
- [Norādījumi par Veicinātāju direktīvu](#).

---

¹⁸ Austrijas Karintijas federālās zemes reģionālās valdības Iekšējās ES lietu nodaļas vadītāja Dr. Johannes Maier sagatavotais novērtējums.

CIVEX komisija iecēla **Antje Grotheer (DE/PSE)** par RK ziņotāju šim atzinumam. Pirmā viedokļu apmaiņa notika CIVEX komisijā 2020. gada 4. decembrī, un atzinumu ir plānots pieņemt CIVEX komisijā 2021. gada 16. februārī un RK plenārsesijā —2021. gada 17. martā¹⁹.

Saskaņā ar aktīvas subsidiaritātes principu tika organizētas vairākas iestāžu sanāksmes, kurās piedalījās Eiropas Komisijas partneri, EP deputāti un Padomes prezidentvalsts Vācijas pārstāvji, lai apmainītos ar viedokļiem un uzsvērtu, cik svarīga jaunā pakta kontekstā ir vietējā un reģionālā dimensija, lai *ex ante* ietekmētu likumdošanas procesu.

Atzinuma sagatavošanā tika izmantota informācija, kas iegūta, **apspriežoties ar Subsidiaritātes ekspertu grupas** locekļiem, kādēļ tika sagatavoti divi novērtējumi. Pirmajā no tiem ir minēts, ka, lai gan nebija nekādu bažu par atbilstību kompetences piešķiršanas vai subsidiaritātes principiem, tomēr zināmas bažas bija par atbilstību proporcionalitātes principam, jo īpaši saistībā ar plānoto dalībvalstu pienākumu īstenot nacionālas stratēģijas nolūkā nodrošināt pietiekamas spējas ieviest efektīvas patvēruma un migrācijas pārvaldības sistēmu²⁰. Otrajā novērtējumā²¹ ir apstiprināts, ka subsidiaritātes principa ievērošana ir labi pamatota dažādos priekšlikumā pievienotajos dokumentos un paskaidrojumā, kā arī apsvērumos. Mērķis ir izveidot vienotus noteikumus un pasākumus, kurus var izstrādāt un reglamentēt tikai ES līmenī, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi un atbildības sadalījumu likumdošanas posmā. Ja šie pasākumi tiktu pieņemti katrā dalībvalstī atsevišķi, izveidotos atšķirības, kas neļautu sasniegt kopīgās politikas mērķus.

Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partneru dokumenti attiecībā uz tiesību akta COM(2020) 609 final subsidiaritātes un proporcionalitātes aspektiem tika saņemti no [Forarlbergas federālās zemes valdības](#), [Forarlbergas federālās zemes parlamenta](#) un no [Lejasaustrijas federālās zemes valdības](#)²². Forarlbergas federālās zemes valdība RK ir iesniegusi arī Austrijas federālo zemju kopējo nostāju attiecībā uz jaunā Migrācijas un patvēruma pakta priekšlikumiem, kuros tiek izmantots vienotais novērtējums, kuru²³ *Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupa* ierosinājusi savā **Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ziņojumā**²⁴.

Ziņotāja atzinuma sagatavošanas procesā ņēma vērā gan ekspertu novērtējumus, gan Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partneru nostāju.

---

19 Šī ziņojuma sagatavošanas laikā.

20 Austrijas Karintijas federālās zemes reģionālās valdības Iekšējās ES lietu nodaļas vadītāja Dr. Johannes Maier 2020. gada 3. decembrī sagatavotais novērtējums.

21 Friuli-Venēcijas Džulijas reģionālās padomes ekspertes Dora Lo Giudice sagatavotais novērtējums, 2020. gada 22. decembris.

22 2021. gada 7. janvārī.

23 [COM\(2018\) 703 final](#).

24 V pielikums, [Report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf \(europa.eu\)](#).

Subsidiaritātes ekspertu grupas papildu apspriešanas

Priekšlikuma par Atvērēšanas un noturības mehānismu (COM(2020) 408 final) subsidiaritātes pašiniciatīvas novērtējums 2020. gada 22. jūnijā tika saņemts no Austrijas Karintijas federālās zemes reģionālās valdības Iekšējās ES lietu nodaļas vadītāja Dr. Johannes Maier.

2.5.1 Papildu iniciatīvas

Gada laikā netika izraudzīti papildu dokumenti ar mērķi aizstāt vienu vai vairākas prioritārās iniciatīvas, ja kāda no tām netiek īstenota, ja to virzība 2020. gadā nebija pietiekami strauja vai ja pēc rūpīgākas pārbaudes tās neizrādījās pietiekami svarīgas.

3. Politiskā pārvaldība un RK instrumenti subsidiaritātes uzraudzībai

3.1 Subsidiaritātes vadības grupa

Subsidiaritātes vadības grupu izveidoja 2012. gada septembrī, lai Reģionu komitejā nodrošinātu politisku pārvaldību subsidiaritātes uzraudzībai un nodrošinātu RK administratīvās un politiskās darbības koordināciju subsidiaritātes jautājumos. 2020. gadā, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radīto jauno realitāti un grūtības, tā turpināja vadīt subsidiaritātes uzraudzības darbības attālināti (proti, Subsidiaritātes darba programma 2020. gadam tika pieņemta, izmantojot rakstisko procedūru, jo Subsidiaritātes vadības grupas locekļi nevarēja tikties klātienē). 2019. gads bija izšķirošs, lai nodrošinātu, ka iepriekšējā gadā panāktais progress netiek zaudēts (cita starpā ņemot vērā to, ka darbu sāka jaunais Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija), savukārt 2020. gadam bija raksturīga pakāpeniska un lēna subsidiaritātes un proporcionalitātes uzraudzības darba uzsākšana Covid-19 izraisītās sabiedrības veselības krīzes dēļ. Otrajā pusgadā tika atgūts iekavētais.

3.2 Subsidiaritātes ekspertu grupa

Subsidiaritātes ekspertu grupu izveidoja saskaņā ar pārskatīto subsidiaritātes stratēģiju ar mērķi stiprināt subsidiaritātes uzraudzību, izmantojot vietējā un reģionālā līmeņa ekspertu zināšanas. Grupas locekļus izraudzījās no Subsidiaritātes uzraudzības tīkla dalībniekiem, ņemot vērā viņu kompetenci un pieredzi subsidiaritātes uzraudzības jomā.

RK Subsidiaritātes darba programmu, kas ir viens no svarīgākajiem Subsidiaritātes ekspertu grupas veikumiem, sāk izstrādāt subsidiaritātes uzraudzības cikla sākumā. Ekspertu iesaistīšana nodrošina, ka RK Subsidiaritātes darba programmā tiek iekļautas un pienācīgi uzraudzītas iniciatīvas, kas ir īpaši svarīgas no subsidiaritātes viedokļa un skar reģionālo un vietējo pašvaldību intereses. Ekspertu ieguldījums RK konsultatīvajā darbā nodrošina saikni ar debatēm par subsidiaritātes jautājumiem dalībvalstīs, stiprina savstarpējo sapratni un tuvina RK tās vietējiem un reģionālajiem partneriem un tādējādi arī Eiropas iedzīvotāju vajadzībām. Būtībā ekspertu grupa vienlaikus ir arī RK galvenais kontaktpunktu tīkls subsidiaritātes jautājumos dalībvalstīs. Subsidiaritātes ekspertu grupas aktīva iesaistīšanās palīdz veidot “subsidiaritātes kultūru” Eiropā.

Pēc Eiropas Komisijas 2020. gada darba programmas publicēšanas 2020. gadā ekspertiem lūdza **no Eiropas Komisijas 2020. gada darba programmas priekšatlasīt piecas iniciatīvas, ņemot vērā subsidiaritātes/proporcionalitātes apsvērumus. Subsidiaritātes ekspertu grupa** savā analizē galveno uzmanību veltīja dokumentiem, kuros potenciāli varētu būt ar subsidiaritāti/proporcionalitāti saistītas problēmas, sniedzot arī savas izvēles pamatojumu. Pēc iniciatīvu priekšatlases notika **Subsidiaritātes ekspertu grupas sanāksme, lai apspriestu atlasītās iniciatīvas** un vienotos par prioritāro iniciatīvu, kura iekļaujama Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam, kā sīki aprakstīts iepriekš.

Konkrētas Subsidiaritātes ekspertu grupas apspriešanās par Subsidiaritātes darba programmā 2020. gadam iekļautajām prioritārajām iniciatīvām ir aprakstītas šā ziņojuma sadaļās, kas paredzētas attiecīgajai prioritātei.

3.3 Subsidiaritātes uzraudzības tīkls

[Subsidiaritātes uzraudzības tīklu](#) 2007. gadā izveidoja RK ar mērķi radīt tās partneriem iespēju iesaistīties dažādos ES lēmumu pieņemšanas procesa posmos. Tā ir svarīga funkcija saskaņā ar Lisabonas līgumu, kurā uzsvērta subsidiaritātes vietējā un reģionālā dimensija un stiprināta RK nozīme subsidiaritātes uzraudzībā.

2020. gadā Subsidiaritātes uzraudzības tīkla²⁵ dalībnieku sastāvs mainījās, jo Apvienotā Karaliste izstājās no Eiropas Savienības, un 2020. gada beigās tās dalībnieku kopskaits bija 150²⁶. Savukārt *REGPEX* — Subsidiaritātes uzraudzības tīkla apakštīklā, kas izveidots nolūkā atbalstīt reģionu ar likumdošanas pilnvarām līdzdalību agrīnajā ES likumdošanas posmā (agrīnās brīdināšanas sistēma) — gada beigās bija 76 dalībnieki.

*REGPEX*²⁷ datubāzē — Subsidiaritātes uzraudzības tīkla apakštīklā, kas ir paredzēts reģionālajiem parlamentiem un valdībām ar likumdošanas pilnvarām, — 2020. gadā kopumā tika saņemti 18 dokumenti, kas attiecas uz šādiem Eiropas Komisijas paziņojumiem:

1. tabula. 2020. gadā *REGPEX* datubāzē iesniegtie dokumenti

REGPEX PARTNERIS	PAZIŅOJUMS	GADS	DATUMS
Bādenes-Virtembergas federālās zemes parlaments	640	2019	06-02-2020
Bādenes-Virtembergas federālās zemes parlaments	640	2019	06-02-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	80	2020	27-04-2020
Austrijas Federālā padome (Bundesrāts)	80	2020	06-05-2020
Austrijas Federālā padome (Bundesrāts)	80	2020	06-05-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	381	2020	20-05-2020
Friuli-Venēcijas Džūlijas reģionālā asambleja	440	2020	23-06-2020

²⁵ Subsidiaritātes uzraudzības tīklu izveidoja 2007. gada aprīlī ar mērķi veicināt informācijas apmaiņu starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām un ES līmeņa iestādēm attiecībā uz dažādiem Eiropas Komisijas dokumentiem un likumdošanas un politiskiem priekšlikumiem. Tīkls kalpo kā kontaktpunkts, kas ļauj visiem tā partneriem ne tikai iegūt informāciju, bet arī paust viedokli.

²⁶ [RK — Subsidiaritātes uzraudzības tīkla partneri \(europa.eu\)](#).

²⁷ [REGPEX \(reģionālo parlamentu informācijas apmaiņa — REGional Parliaments information EXchange\) datubāzei](#) var piekļūt no RK subsidiaritātes tīmekļa lapas, un tā ir izveidota, lai ļautu reģionālajiem parlamentiem ar likumdošanas pilnvarām izmantot agrīnās brīdināšanas sistēmu. RK to izveidoja 2012. gadā.

Friuli-Venēcijas Džulijas reģionālā asambleja	440	2020	23-06-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	80	2020	26-06-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	220	2020	30-06-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	381	2020	14-07-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	299	2020	19-10-2020
Emīlijas-Romanjas reģiona likumdošanas asambleja	440	2020	28-10-2020
Augšaustrijas federālās zemes parlaments	682	2020	28-10-2020
Austrijas Federālā padome (Bundsrāts)	299	2020	04-11-2020
Lejasaustrijas federālās zemes valdība	563	2020	13-11-2020
Forarlbergas federālās zemes valdība	609	2020	20-11-2020
Forarlbergas federālās zemes parlaments	609	2020	09-12-2020

Plašāka informācija par iesniegtajiem dokumentiem un Komisijas priekšlikumiem, uz kuriem tie attiecas, ir pieejama RK Subsidiaritātes uzraudzības tīkla tīmekļa vietnē²⁸.

REGPEX meklētājprogramma atvieglo subsidiaritātes uzraudzības prioritāšu atlasīšanu un informācijas apmaiņu starp partneriem, nodrošinot tiešu piekļuvi subsidiaritātes analīzes vajadzīgajai informācijai un saites uz *Eur-Lex*, *IPEX*, RK atzinumiem, kā arī citu *REGPEX* partneru dokumentiem. Tai ir būtiska nozīme iniciatīvu uzraudzībā, izmantojot agrīnās brīdināšanas sistēmu, un tā veicina labas prakses apmaiņu un labāk koordinētu pieeju subsidiaritātes uzraudzībai. RK ir apņēmusies 2021. gadā turpināt centienus mudināt tīkla partnerus aktīvi iesaistīties apspriešanās procesā un ar subsidiaritāti saistītās darbībās.

4. Subsidiaritāte RK atzinumos

Saskaņā ar Reglamenta²⁹ 55. panta 2. punktu RK savos atzinumos vērtē dalīto kompetenču jomā iesniegtos leģislatīvos priekšlikumus atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem.

RK 2020. gadā pieņēma 48 **atzinumus**, no kuriem astoņi bija saistīti ar leģislatīviem priekšlikumiem. Visi astoņi minētie atzinumi ietvēra vai nu tiešu novērtējumu par atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem vai arī konkrētus ieteikumus ar mērķi uzlabot atbilstību šiem principiem. Kopumā subsidiaritātes un proporcionalitātes jautājumi tika izskatīti 18 atzinumos. Attiecībā uz atbalstu subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ievērošanas novērtēšanai administratīvā līmenī subsidiaritātes sekretariāts ir sniedzis administratīvu atbalstu, veicot RK plenārsesijās iesniegto atzinumu analīzi.

Lai gan ievērojami lielākā daļa iniciatīvu bija neleģislatīvas, RK tomēr bija apņēmusies īstenot “aktīvas subsidiaritātes” pieeju visa 2020. gada laikā. Daudzos atzinumos par neleģislatīviem priekšlikumiem bija iekļauts gan subsidiaritātes un proporcionalitātes novērtējums attiecīgajā politikas jomā, gan konstruktīvi ieteikumi iespējamo problēmu risināšanai.

Piemēram, RK atzinumā par leģislatīvo priekšlikumu [Eiropas Klimata akts: klimatneitralitātes panākšanas satvara izveide](#), kuru sagatavoja ziņotājs Juan Manuel Moreno Bonilla (ES/PPE), tika

²⁸ [RK — REGPEX \(europa.eu\)](#). Tehnisko uzlabojumu ziņā Subsidiaritātes uzraudzības tīkla platformā pašreiz ir pieejamas saites uz *Iplex*, *EUR-Lex*, Eiropas Parlamenta darbu un RK atzinumiem.

²⁹ [RK Reglamenta](#) 55. panta 2. punkts, [OVL 65, 5.3.2014., 41. lpp.](#)

uzsvērts, ka ir svarīgi, ka “visos ES pasākumos tiek ievērots princips “nekaitēt” un saskaņā ar aktīvas subsidiaritātes principu Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā tiek pilnībā respektēti visi pārvaldības līmeņi kā partneri, nevis kā ieinteresētās personas”.

Līdzīgi RK atzinumā [Nostiprināts Savienības civilās aizsardzības mehānisms](#) (ziņotājs Alberto Cirio (IT/PPE)) “atkārtoti aicina ievērojami stiprināt ES ārkārtas un katastrofu reaģēšanas spējas, iesaistot valsts, vietējās un reģionālās ārkārtas reaģēšanas struktūras un ievērojot LESD 196. pantā noteikto subsidiaritātes principu” un “atsaucas uz savu apņemšanos, kas pausta rezolūcijā “Eiropas Reģionu komitejas prioritātes 2020.–2025. gadam”: “lai uz veselības apdraudējumiem un krīzes situācijām reaģētu saskaņā ar subsidiaritātes principu, RK aicinās nodrošināt koordinētu ES rīcību un atbalstu valsts, reģionālajām un vietējām struktūrām, kas nodrošina gatavību katastrofu situācijām””.

Vēl viens subsidiaritātes problēmu netieša novērtējuma piemērs ir atzinumā [Plāns ES atveseļošanai no Covid-19 pandēmijas: Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments](#) (ziņotājs Christophe Rouillon (FR/PSE)), kurā īpaši ir aicināt pienācīgi ievērot subsidiaritātes principu: “Saskaņā ar subsidiaritātes un partnerības principiem atveseļošanas plāns būtu jāizstrādā ciešā un strukturētā sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ciktāl atbalstāmās reformas un ieguldījumi ietilpst to kompetences jomā, kas noteikta valsts tiesību aktos”.

5. Ar subsidiaritāti saistīti pasākumi un darbības

5.1 Platforma “Gatavi nākotnei” (F4F)

[Platformas “Gatavi nākotnei” \(F4F\)](#) pirmajā plenārsesijā 2020. gada 26. novembrī, ko vadīja Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieks jautājumos par iestāžu attiecībām un nākotnes plānošanu Maroš Šefčovič, piedalījās trīs RK locekļi — Mark Speich (DE/PPE), Anne Karjalainen (FI/PSE) un Ulrika Landergren (SE/RE). Platforma F4F ir galvenais instruments Eiropas Komisijas [labāka regulējuma programmā](#), kuras mērķis ir samazināt nevajadzīgu administratīvo slogu iedzīvotājiem un uzņēmumiem un sekmēt centienus nodrošināt, ka ES tiesību akti ir nākotnes vajadzībām atbilstoši, digitālāki un piemērotāki turpmāko problēmu risināšanai. Vietējais un reģionālais pārvaldes līmenis, kas ir iedzīvotājiem vistuvākais, ir pārstāvēts platformas “Gatavi nākotnei” sanāksmēs agrīnajos ES tiesību aktu izstrādes un novērtēšanas posmos. Būvēta tas ir viens no sasniegumiem, ko RK ir izdevies nodrošināt, darbojoties [Subsidiaritātes un proporcionalitātes jautājumu darba grupā](#). Eiropas Reģionu komiteja ir iesaistīta platformas F4F valdību pārstāvju grupā, kurā kopā ar 27 ES dalībvalstu valdību pārstāvjiem darbojas trīs no sešiem RK komisiju priekšsēdētājiem (minēti iepriekš).

Kā platformas F4F pirmajā plenārsēdē uzsvēra RK CIVEX komisijas priekšsēdētājs Mark Speich (DE/PPE), Subsidiaritātes darba grupa ir atzinusi nepieciešamību iesaistīt vietējā un reģionālā līmeņa iestādes ES politikas veidošanā. RK kā iepriekšējās REFIT platformas un jaunās F4F platformas dalībniece pastāvīgi ir aicinājusi izmantot aktīvu pieeju subsidiaritātei, kas ir veids, kā nodrošināt pienācīgu ES pievienoto vērtību visos ES tiesību aktu izstrādes, pieņemšanas un īstenošanas posmos. Mark Speich uzsvēra, ka subsidiaritāte nenozīmē Eiropas dimensijas samazināšanu, bet gan tādu Eiropu, kas dod pozitīvus rezultātus un pirmajā vietā izvirza iedzīvotāju intereses. Pieņemot lēmumus pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem un ļaujot reģioniem un pilsētām lielākā mērā ietekmēt ES lēmumu pieņemšanas procesu, ES tiesību akti var kļūt efektīvāki un pamanāmāki.

Ir paredzēts, ka platforma darbosies saskaņā ar gada darba programmu, kurā uzskaitīti konkrēti temati, kuriem jāpievērš uzmanība no vienkāršošanas un nevajadzīgu izmaksu samazināšanas viedokļa.

RegHub 2.0

[Reģionālo centru tīkla ES politikas īstenošanas pārskatīšanai \(RegHub\)](#) izveide tika ierosināta [Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas](#) galīgajā ziņojumā un ieteikumos, un tas kā divus gadus ilgs izmēģinājuma projekts tika izveidots ar Reģionu komitejas (RK) Biroja 2018. gada oktobra lēmumu.

RK 2020. gada oktobrī apstiprināja šī projekta turpināšanu *RegHub 2.0* formātā un uzņēma jaunus tīkla dalībniekus, palielinot to skaitu līdz 46³⁰. *RegHub* sniegtā atgriezeniskā saite par ES politikas īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī apliecina subsidiaritāti (proporcionalitāti un kompetences piešķiršanu) ES daudzlīmeņu pārvaldības sistēmā. Tā ir tiešā veidā saistīta ar subsidiaritātes, aktīvas subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības koncepcijām, kā arī ar priekšstatiem par *RegHub* spēju sekmēt vietējo un reģionālo pašvaldību viedokļu un pieredzes lielāku integrēšanu ES politikas veidošanas procesā.

RegHub galvenie mērķi ir šādi:

- ✓ sniegt atsauksmes par ES tiesību aktu īstenošanu vietējā un reģionālajā līmenī;
- ✓ nodrošināt vietējo un reģionālo pašvaldību lielāku iesaistīšanos agrīnā ES politikas veidošanas posmā;
- ✓ galveno uzmanību veltīt pašreizējās ES politikas uzlabošanai un tās īstenošanai vietējā un reģionālā līmenī;
- ✓ veicināt vienkāršošanu un reģionu savstarpēju mācīšanos ES politikas īstenošanas un turpmākās izstrādes jomā.

Reģionālie centri:

- ✓ darboties kā kontaktpunktiem attiecīgajām iestādēm un organizācijām, kas ir iesaistītas ES politikas īstenošanā;
- ✓ sniegt atsauksmes par ES politikas īstenošanu vietējā un reģionālajā līmenī.

Kā konkrētu *RegHub* darba rezultātu var minēt to, ka Eiropas Komisija nolēma piešķirt *RegHub* ievērojamu lomu savā jaunajā platformā “Gatavi nākotnei” un iekļāva to šajā platformā kā vienu no tās apakšgrupām.

RegHub sekretariāts 2020. gada septembrī publicēja dokumentu [EVALUATION REPORT: Network of Regional Hubs for EU – Policy Implementation Review](#) (NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS: ES Reģionālo centru tīkls — pārskats par politikas īstenošanu).

6. Secinājumi un perspektīvas

RK ir stingri apņēmusies pildīt savus subsidiaritātes uzraudzības pienākumus, kas izriet no Lisabonas

³⁰ [new-reghub-2-0-members.pdf \(europa.eu\)](#).

līguma, un tāpēc turpina centienus nodrošināt subsidiaritātes principa efektīvu piemērošanu un veicināt subsidiaritātes kultūras izveidi ES. Tā ir arī apņēmusies darboties, lai tiktu īstenoti [Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas](#) ieteikumi, kas veicinātu iekļaujošu un konstruktīvu pieeju subsidiaritātes un proporcionalitātes uzraudzībai ES un uzsvētu vietējā un reģionālā līmeņa pašvaldību nozīmi ES politikas veidošanas procesā.

Šajā ziņā RK mērķis ir turpināt darbu, lai veicinātu minēto principu un ieteikumu īstenošanu 2021. gadā. RK un Subsidiaritātes vadības grupa turpinās meklēt veidus, kā vairot informētību par RK pašreizējo subsidiaritātes uzraudzības sistēmu, uzlabot darba paņēmienus un paaugstināt sistēmas pievienoto vērtību.

Tā kā aktīvas subsidiaritātes pieeja prasa visu attiecīgo dalībnieku iesaistīšanos ES lēmumu pieņemšanas procesā, RK turpinās centienus veicināt visu iestāžu, dalībvalstu, kā arī vietējā un reģionālā līmeņa dalībnieku partnerības pieeju saskaņā ar daudzlīmeņu pārvaldības principu.

Raugoties uz 2021. gadu, jānorāda, ka RK prioritātēs 2020.–2025. gadam³¹ ir skaidri norādīts, ka Komiteja turpinās “rūpīgi izvērtēt jaunās ES politikas iniciatīvas, lai nodrošinātu, ka tās ietver **teritoriālo dimensiju** un atbilst **ES pievienotās vērtības prasībai**, kā ieteikusi **Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupa** un saskaņā ar **labāka regulējuma pamatnostādņēm**”.

PRIEKŠLIKUMS

Biroja locekļus aicina pieņemt zināšanai šo gada ziņojumu.

---

³¹ [Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Reģionu komitejas prioritātes 2020.–2025. gadam — Tuvināt Eiropu iedzīvotājiem, iesaistot ciematus, pilsētas un reģionus”.](#)